

Kontrola kvality u realizovaných veřejných zakázek silně pokulhává, za dostatečnou ji považuje jen čtvrtina stavařů

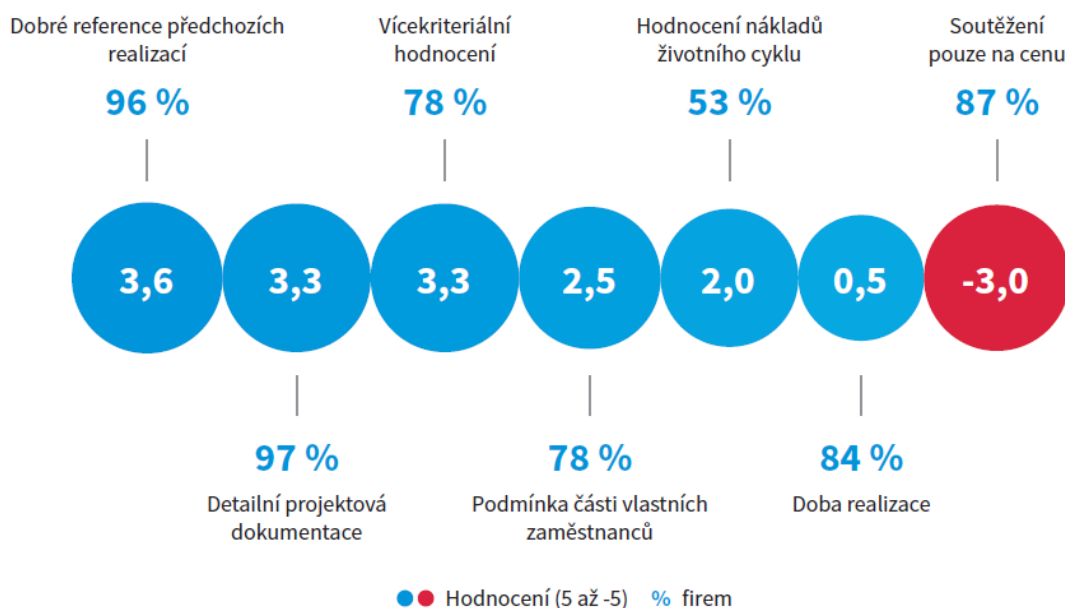
Praha, 13. března – Kvalitu staveb u veřejných investic nejvíce ohrožuje soutěžení na nejnižší cenu, podporuje ji naopak kritérium dobrých referencí u předchozích realizací. Za dostatečnou přitom aktuálně považuje kontrolu kvality u realizovaných veřejných zakázek jen čtvrtina ředitelů stavebních společností. Pro zvýhodnění českých firem s vlastní kapacitou se vyslovila nadpoloviční většina dotázaných, největší podporu by měl tento krok u firem zaměřených na inženýrské stavby. Příčinou korupce v oblasti stavebnictví je v ČR celková špatná kultura prostředí a zneužívání postavení úředníky. Vyplývá to z Kvartální analýzy českého stavebnictví Q1/2019, zpracované analytickou společností CEEC Research ve spolupráci se Skupinou Saint-Gobain.

Výslednou kvalitu díla u veřejných zakázek nejvíce v pozitivní rovině ovlivňuje kritérium dobrých referencí u předchozích realizací, v negativní pak soutěžení pouze na nejnižší cenu. Na stupnici od -5, která znamená ohrožení kvality stavby do +5 představující maximálně pozitivní vliv na celkovou kvalitu, ohodnotili ředitelé stavebních společností tyto dva faktory známkami 3,6, respektive -3,0 bodu. Kvalitu významně podporuje také detailní projektová dokumentace a vícekritériální hodnocení (obojí shodně 3,3 bodu). Výraznější rozdíl se objevují u velkých stavebních firem, které nejvýše hodnotí detailní projektovou dokumentaci (3,7 bodu) a inženýrských společností preferujících vícekritériální hodnocení (3,7 bodu).

„Rozhodující by měl být vyvážený poměr kvality, ceny, spolehlivosti a transparentnost všech výběrových řízení. Rozhodně nevěřím v univerzální model pro všechny investory. Měl by respektovat jeho oprávněné a spravedlivé požadavky,“ říká Ivo Luňák, jednatel, Tyros Loading Systems CZ s.r.o. Svůj pohled přidává také Tomáš Koranda, předseda představenstva, HOCHTIEF CZ a. s. „O soutěžení pouze na cenu a případně přidruženém kritériu záruční doby už se toho popsaly stohy. Myslím, že se naopak hodně podceňuje schopnost vítězné vybrané firmy dodat detailní projektovou dokumentaci

a doložit pozitivní reference předchozích realizací v dané oblasti pro podobné zákazníky a také její personální možnosti. Ověřený odborný personál je základem každé úspěšné realizace. Hodnocení nákladů životního cyklu pak беру už jako samozřejmost.“

JAK KRITÉRIA VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK PŮSOBÍ NA VÝSLEDNOU KVALITU DÍLA?

Za dostatečnou kontrolu kvality u realizovaných veřejných zakázek považuje pouze čtvrtina (27 procent) ředitelů stavebních společností. Polovina (53 procent) firem hovoří o alespoň částečné uspokojivosti kontrol a pětina (20 procent) je označuje za zcela nedostatečné. Výrazně optimističtější jsou v tomto ohledu velké stavební a inženýrské společnosti, které kontroly kvality hodnotí jako dostatečné ve 43, respektive 42 procentech případů.

„V oblasti zadávání práce intelektuální povahy (tj. projektování a konzultace při výstavbě) je naprosto nezbytné přejít z režimu zadávání na cenu (případně kvalitu charakterizovanou počtem a „stářím“ odborníků) na režim zadání dle skutečné kvality. Pozitivně chápeme v tomto směru pilotní aktivity SŽDC a veřejnou diskuzi na téma způsobu zadávání. Příklady použitelné zahraniční, ale i české praxe se množí. Za nejdůležitější (a současně nejobtížnější) považují, aby si investoři konečně připustili, že nositelem odbornosti má být dodavatel, nikoliv zadavatel, a našli si způsoby, jak svoje dodavatele kontrolovat, nikoliv řídit. Kvalitní projekty a služby je nutné také adekvátně ocenit, činnost odborníků podílejících se na největších infrastrukturních stavbách v zemi je ale bohužel dlouhodobě

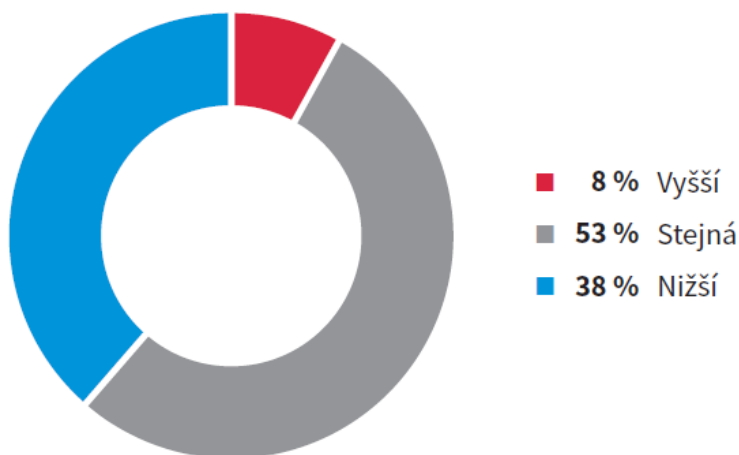
podhodnocená a obor vymírá, resp. ti nejschopnější o uplatnění v něm vůbec neuvažují,“
uvádí **Radovan Hrnčíř, ředitel a jednatel společnosti, HBH Projekt spol. s r.o.**

Pro zvýhodnění českých stavebních firem s vlastní kapacitou v rámci soutěžení veřejných zakázek se vyslovily v průměru tři pětiny (60 procent) ředitelů. Alespoň částečné zvýhodnění takových stavebních společností by uvítala další čtvrtina (27 procent) a zcela proti takovému opatření bylo 13 procent dotázaných. S podobným zvýhodněním přitom mnohem více souhlasí firmy zaměřené na inženýrské stavby (plný souhlas u 75 procent dotázaných).

Příčinou korupce v oblasti stavebnictví je v ČR podle ředitelů stavebních firem celková špatná kultura prostředí a zneužívání postavení úředníky, přičemž na stupnici od 0 do 10, kde desítka představuje faktor maximálním způsobem přispívající ke vzniku korupce, ohodnotili ředitelé obě okolnosti shodnou známkou 7,1 bodu. Míru korupce dále negativně ovlivňuje prosazování příbuzných či známých do veřejných funkcí (6,6 bodu) a nedostatečná kontrola (6,1 bodu). Nejméně naopak ke korupci přispívá nedostatek zakázek (4,6 bodu). Míra korupce v českém stavebnictví je přitom podle poloviny (53 procent) ředitelů stejná jako na sousedním Slovensku. Další dvě pětiny (38 procent) uvádějí, že u nás máme v této oblasti korupci nižší.

„Příčiny korupce v ČR jsou stejné, jako v jiných zemích. Je to vždy snaha získat výhodu na straně jedné a na straně druhé získat prospěch z možnosti tuto výhodu poskytnout. Míra korupce však závisí na mentalitě národa a úrovni společenského smýšlení, výchovy i hrozby postihů v případě jejího odhalení,“ tvrdí **Miroslav Lukšík, generální ředitel, Pozemní stavitelství Zlín a. s.** *„Špatný příklad vrcholných politiků z hlediska morálky, nedodržování zákonů a rozkrádání, různý metr na různé lidi a dotace,*“ dodává **Martin Hart, Marketing Director, KOMA MODULAR s.r.o.**

JAKÁ JE PODLE VAŠICH ZKUŠENOSTÍ MÍRA KORUPCE V ČESKÉM STAVEBNICTVÍ OPROTI SLOVENSKU?

**Kvartální analýza českého stavebnictví Q1/2019 bude brzy zveřejněna
na stránkách: www.ceec.eu**

Kontakt pro média:

Ing. Jiří Vacek, Ph.D., MIM
Ředitel společnosti
CEEC Research, s. r. o.
E-mail: vacek@ceec.eu
Tel.: +420 774 325 111

Společnost CEEC Research je přední analytickou a výzkumnou společností zaměřující se na vývoj vybraných sektorů ekonomiky v zemích střední a východní Evropy. Její studie jsou využívány v současné době více než 17 000 společnostmi. Společnost CEEC Research vznikla v roce 2005 jako analytická organizace specializující se na zpracovávání výzkumů a analýz stavebního sektoru, následně se analytické zaměření rozšířilo i na další vybrané sektory ekonomiky, včetně strojírenství.

CEEC Research navíc k pravidelným a bezplatným analýzám také organizuje vysoce specializované odborné konference, kterých se účastní generální ředitelé nejvýznamnějších společností, prezidenti klíčových svazů, cechů a komor a rovněž i ministři a nejvyšší představitelé státu z vybraných zemí.